

СТАНОВИЩЕ

от доц. Едуард Маринов, д.н.

Професионално направление 3.8 „Икономика“,

Университет по застраховане и финанси, Нов български университет, Институт за икономически изследвания при БАН

на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност

‘доцент’ в Университет по застраховане и финанси

по област на висше образование 3 „Социални, стопански и правни науки“

професионално направление 3.8 „Икономика“

научна специалност „Финанси, парично обращение, кредит и застраховане“

В конкурса за ‘доцент’, обявен в Държавен вестник, бр. 55 от 8.07.2025 г. и в интернет-страница на Университета по застраховане и финанси, като кандидат участва д-р Пламен Ивов Иванов

1. Общо представяне на процедурата и кандидата/-ите

1.1. Предмет

Със заповед № 650 / 22.12.2025 г. на Ректора на Университета по застраховане и финанси съм определен за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност ‘доцент’ в УЗФ по област на висше образование 3 „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.8 „Икономика“, научна специалност „Финанси, парично обращение, кредит и застраховане“. В рамките на първото заседание по конкурса, проведено на 7.01.2026 г. ми бе възложено да изготвя становище по процедурата.

За участие в обявения конкурс е подал документи **единствен кандидат**: д-р Пламен Ивов Иванов.

Представеният от д-р Иванов комплект материали на електорнен носител е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на УЗФ и включва следните документи автобиография по европейски формат; копие на дипломата за притежаваната образователна и научна степен „доктор“ и удостоверение от НАЦИД за вписването ѝ; монографичен труд с резюме; справка за изпълнение на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“; списък на публикациите след защитата на докторската дисертация, и екземпляри от тях; разделителни протоколи за съвместните публикации; резюмета на български и английски език на публикациите след защитата на докторската дисертация; справка за оригиналните научни приноси в трудовете; всички други изискуеми административни документи.

Кандидатът д-р Пламен Ивов Иванов е приложил общо 9 научни труда. **Всички публикации се приемат за рецензиране.**

Представените доказателствени материали показват съответствие по националните минимални изисквания и изискванията на НБУ за показатели А и В, а за групите показатели Г те са с 30% повече (260), за група Д – близо два пъти повече (80) от минималните национални изисквания. Прегледът на предоставените от кандидата доказателствени материали ме убеждават, че са спазени всички количествени изисквания на ЗРАСРБ и на УЗФ за заемане на

академичната длъжност „доцент“ и приемам посочените в справката-самооценка на кандидата точки (общо 490).

1.2. Кратки биографични данни

Д-р Пламен Иванов е икономист и финансист с изразен академичен и професионален профил в областта на финансите, банковото дело, паричната и фискалната политика и регулациите. Придобива образователно-научна степен „доктор“ в University of Southampton (Великобритания) с дисертация, посветена на създаването на пари, публичния дълг и дългосрочните ефекти върху икономическото неравенство. Магистърската и бакалавърската му подготовка са в областта на международното банкиране, финансите и търговията, с отлични резултати.

Преподавателската му кариера включва позиции на преподавател и старши преподавател в University of Winchester и гост-старши преподавател в Middlesex University, Лондон, с водени курсове по банкиране, финанси, финансови технологии, регулации, поведенческа икономика и изследователски методи на бакалавърско и магистърско ниво. Ръководил е магистърски програми и докторанти, както и факултетни изследователски дейности. В България е старши преподавател по банкиране и икономика и ръководител на магистърска програма във Висшето училище по застраховане и финанси.

Научната му дейност е представена с публикации в реномирани международни списания и енциклопедии, както и с активна рецензентска и организационна дейност. Професионалният му опит включва над десет години консултантска практика във финансовия сектор в Обединеното кралство, с фокус върху банковия риск, регулаторното съответствие и управлението на капитала и ликвидността.

Цялостният образователен и професионален профил на кандидата е пряко свързан с тематиката на обявения конкурс и свидетелства за високия потенциал на д-р Иванов за заемане на академичната длъжност „доцент“ в УЗФ по научна специалност „Финанси, парично обращение, кредит и застраховане“

2. Обща характеристика на дейността на кандидата

2.1. Оценка на учебно-педагогическа дейност

Педагогическата подготовка на д-р Пламен Иванов е на високо професионално и академично ниво, подкрепена от придобитата квалификация по висше образование (PGCert in Higher Education), дългогодишен преподавателски опит в утвърдени университети и доказани умения за разработване и прилагане на съвременни, студент-ориентирани и изследователски базирани методи на обучение.

Учебната дейност на кандидата се отличава с високо академично равнище, системност и ясно изразена практическа насоченост. Той е разработил и водил широк спектър от лекционни курсове по банкиране, финанси, парична и фискална политика, финансови технологии, регулации и изследователски методи на бакалавърско, магистърско и MBA ниво. Кандидатът има значителен опит в работата със студенти и дипломанти, осъществява качествено научно ръководство и подпомага развитието на изследователски умения и академична култура у обучаемите.

В УЗФ д-р Иванов е старши преподавател (преподава курсове по Банково дело, Stock Markets, Entrepreneurship, Principles of Accounting, Introduction to Banking Regulations, Global Financial System) и ръководител на магистърската програма MSc International Banking and

Finance. Той участва в разработването, дизайна и академичното ръководство на тази магистърска програма, като ангажиментът му е свързан с водене на лекции и семинари в областта на международното банкиране, финансовите пазари, паричната система и свързаните с тях теоретични и приложни въпроси.

2.2. Оценка на научната и научно-приложна дейност на кандидата

Научната и научно-приложната дейност на д-р Пламен Иванов се отличава с висока степен на оригиналност, теоретична задълбоченост и силна връзка между академичните изследвания и практиката. Научните му приноси са концентрирани в областта на финансите, банковите системи, паричната политика, финансовата регулация и историята на икономическата мисъл, като резултатите са публикувани в утвърдени международни списания, енциклопедии и научни сборници. Кандидатът активно участва в международни изследователски мрежи, конференции и редакционни процеси, а професионалният му консултантски опит във финансовия сектор допринася за приложимостта и практическата значимост на научните му изследвания.

Към конкурса кандидатът е приложил общо 9 научни труда (8 на английски и 1 на български език), от които 1 хабилитационна монография, 1 друга самостоятелна монография, 1 самостоятелна монография на основа на защитен дисертационен труд, 3 статии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (1 самостоятелна и 2 в съавторство), 1 статия (в съавторство), публикувана в нереперирано списание с научно рецензиране и 1 статия (в съавторство), публикувана в редактиран колективен том (на български език). Тематично трудовете са концентрирани в областта на финансите, банковото дело и паричната система и демонстрират последователност, теоретична дълбочина и научна зрялост.

2.3. Приноси (научни, научно-приложни, приложни)

Научните трудове на д-р Пламен Иванов формират концептуално последователна, методологично зряла и обществено значима изследователска програма в областта на финансите, банковите системи и паричната политическа икономия. Приносите му могат да бъдат групирани в няколко ясно разграничени, но взаимно свързани направления, с особено централно място на представения хабилитационен труд.

Хабилитационният труд *Money Matters: Bank Credit and Structures in Economic Growth* представлява концептуално завършено и оригинално изследване, посветено на ролята на банковия кредит и институционалния дизайн на финансовите системи за икономическия растеж, стабилността и разпределението на доходите. Основният принос на труда е развитието и емпиричното прилагане на количествената теория на разпределения кредит, чрез която се доказва, че не обемът, а насочеността и структурата на кредита имат решаващо значение за реалната икономика. Чрез сравнителен и пространствен анализ на различни банкови архитектури трудът обосновава предимствата на децентрализираните, обществено ориентирани банкови модели и формулира конкретни, приложими препоръки за парична, регулаторна и структурна политика.

В обобщен вид, научните и научно-приложните приноси на д-р Иванов, без изброяването да е изчерпателно, могат да бъдат систематизирани по следния начин:

Първи основен принос е системното развитие и операционализиране на Количествената теория на разпределения кредит (QTDC) като алтернатива и критична

корекция на традиционната количествена теория на парите. В хабилитационната монография се доказва с нови емпирични и сравнителни средства, че не обемът, а структурата и предназначението на кредита определят растежа, стабилността и разпределителните резултати на икономиката (*Money Matters – доказване с нови средства на съществени нови страни на съществуваща теория*).

Втори принос е формулирането на нова аналитична рамка за връзката финанси–растеж чрез пространствен и институционален анализ на банковите архитектури. Чрез оригинални сравнителни изследвания (Германия, Обединеното кралство, България) се показва, че децентрализираните системи с общностни и публични банки постигат по-висока регионална устойчивост и по-добро финансиране на реалната икономика (*Money Matters; Spatial Mapping of Banking Systems – създаване на нови методи и класификации*).

Трети принос е разработването на интеграционистки подход към дългогодишния спор между Валутната и Банковата школа. В поредица от статии и монографии кандидатът обосновава нова теоретична хипотеза, според която устойчивите парични режими съчетават публичен контрол върху паричното предлагане с децентрализирано кредитосъздаване (*Currency School vs Banking School; Monetary Reform Debate – формулиране на нова теория/хипотеза*).

Четвърти принос е обяснението на китайския икономически възход чрез концепцията за „не-бинарна политическа икономия“ и „количествено облекчаване чрез публични банки“. Тези изследвания доказват с исторически и институционални данни, че интеграцията на принципите на двете школи има висока приложимост за развиващи се и преходни икономики (*The Rise of the Red Dragon; Deciphering the Chinese Economic Miracle – доказване с нови средства и получаване на потвърдителни факти*).

Пети принос е дългосрочният историко-институционален анализ на паричното създаване, публичния дълг и неравенството. Монографията, базирана на дисертационния труд, въвежда нов емпиричен набор от данни за 250 години и преосмисля утвърдени тези за ролята на финансовите институции в политическата икономия на Великобритания (*Debt, Design and Disparity – формулиране на нов проблем и доказване с нови средства*).

Шести принос е ясно изразеният научно-приложен и методически ефект на изследванията, включително конкретни политики за макропруденциален надзор, дизайн на банки за развитие, кредитна регулация и реформа на висшето образование (*Factories for Bureaucrats in Bulgaria – приложни и методически приноси*).

Теоретичният принос на изследванията на д-р Пламен Иванов се изразява в обогатяване и преформулиране на съвременните разбирания за ролята на парите, кредита и банковите институции в икономическия растеж, стабилността и разпределението на доходите чрез въвеждане на интеграционистка рамка между Валутната и Банковата школа и развитие на Количествената теория на разпределения кредит. Методологически трудовете комбинират исторически, институционален, пространствен и емпиричен анализ, като предлагат нови аналитични и визуални инструменти за изследване на банковите архитектури и кредитните потоци. В научно-приложен план те формулират конкретни препоръки за парична и макропруденциална политика, дизайн на банки за развитие, финансови регулации и институционални реформи, насочени към устойчив, приобщаващ и регионално балансиран икономически растеж.

В обобщение, приносите на д-р Пламен Иванов са значими както за развитието на икономическата наука, така и за практиката на финансовата политика и регулацията. Те

отварят ясни перспективи за бъдещи изследвания в областта на дигиталните финанси, CBDC, регионалното банкиране и институционалния дизайн на устойчивия растеж.

2.4. Цитирания

Значимостта на научните приноси на д-р Пламен Иванов се потвърждава от декларираните 4 цитирания в реномирани международни научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни, и 4 цитирания в научни монографии и колективни томовете. Цитиранията са без автоцитати и са направени от независими, предимно чуждестранни автори, извън изследователските екипи на кандидата, като са по същество и използват негови концептуални и аналитични резултати. Те са концентрирани в последните години и отразяват актуалността и интердисциплинарното приложение на изследванията му. Представените количествени показатели покриват изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“ и свидетелстват за утвърдено научно признание както в международен, така и в национален контекст.

Общо по данни от Google Scholar към момента са отчетени 17 цитирания (без автоцитати), като h-index на кандидата е 2, което допълнително потвърждава видимостта и разпознаемостта на научните приноси на кандидата в международното научно пространство. Като се вземе предвид това, както и че цитирането отнема технологично време след публикуването, а повечето представени публикации са направени през последните няколко години, може да се приеме, че индексът на цитиране на д-р Иванов ще продължава да нараства значително през следващите години.

2.5. Личен принос на кандидата

Представените по конкурса научни трудове ясно свидетелстват за водещия личен принос на д-р Пламен Иванов в разработването на изследваните проблеми. Самостоятелните монографии и самостоятелната статия в реферирано издание недвусмислено отразяват неговите оригинални научни идеи, методологичен подход и интерпретация на резултатите. В съавторските публикации кандидатът има ясно разграничим и съществен принос, свързан с теоретичната рамка, емпиричния анализ и формулирането на основните изводи. Формулираните научни приноси и постигнатите резултати могат да бъдат оценени в много висока степен като негова лична заслуга.

3. Критични забележки и препоръки

Наред с безспорните научни и приложни достойнства на представените трудове, могат да бъдат формулирани и някои принципни и формални критични забележки и препоръки.

Част от изследванията са силно концептуално и интердисциплинарно ориентирани, което на места води до по-ограничено използване на стандартни иконометрични техники, характерни за мейнстрийм финансовите изследвания. В тази връзка в бъдещи разработки би било полезно по-системно съчетаване на институционалния анализ с количествени модели и тестове за робастност. Препоръчително е също по-ясно разграничаване между аналитичните и нормативните изводи, особено в трудовете с изразен политико-икономически фокус. От формална гледна точка, при някои публикации би могла да се подобри вътрешната структура чрез по-ясно изведени изследователски въпроси и хипотези.

Като перспектива за бъдещо развитие на научната дейност на кандидата може да се открие разширяването на емпиричните анализи към други преходни и малки отворени

икономики, което би засилило сравнителната и приложната стойност на направените научни приноси.

Препоръчително е кандидатът да засили международната видимост на своята научна дейност чрез по-нататъшно засилване на участието в международни научни мрежи и форуми и най-вече чрез публикуване в издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни, което ще допринесе както за утвърждаването му в международната академична общност, така и за повишаване на научомеричните ѝ показатели.

С цел по-нататъшно академично развитие, както и практическото приложение на научните резултати, от полза би било кандидатът целенасочено да търси възможности за трансфер на научните резултати към практиката чрез участие в изследователски и приложни проекти с бизнес и неправителствени организации, включване в професионални и академични мрежи, както и чрез популяризиране на изследванията в специализирани медии и професионални форуми, насочени към финансови институции, регулаторни органи и публични политики.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите и представени от д-р Пламен Иванов, както и постигнатите от кандидата резултати в учебната и научно-изследователската дейност **отговарят на всички** изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за прилагането му и **напълно** съответстват на Правилника на УЗФ за приложение на ЗРАСРБ.

Д-р Пламен Иванов се представя със **значителен** брой научни трудове след материалите, използвани при защитата на ОНС 'доктор' с ясно изразени научни приноси, получили международно признание. Кандидатът съчетава сполучливо научноизследователската, преподавателската и научно-приложната дейност по определената проблематика, което ще му позволи полезно обвързване на теорията с практиката и пълноценно обучение на студентите.

Научната и преподавателската квалификация на д-р Иванов е **несъмнена**. Кандидатът може да бъде определен като специалист, напълно отговарящ на представите и стандартите за академичната длъжност „доцент“, за която кандидатства.

Въз основа на това, категорично заявявам моята **положителна** оценка относно цялостната академична дейност на кандидата и **препоръчвам** на Научното жури да изготви доклад-предложение до Академичния съвет за **избор на д-р Пламен Ивов Иванов на академичната длъжност 'доцент' в УЗФ** в област на висше образование „3. Социални, стопански и правни науки“, професионално направление „3.8. Икономика“, научна специалност „Финанси, парично обращение, кредит и застраховане“.

13.01.2026 г.

Изготвил становището: .....

(доц. Едуард Маринов, д.н.)